

KLIMAATBOOM

Acer pseudoplatanus 'Nizetti'

(Gewone esdoorn, Nizetti-type)

Bomencharter Vlaanderen

12 maart 2020

Van nature...

De *Acer pseudoplatanus* of gewone esdoorn is oorspronkelijk een boom van Midden- en Zuid-Europa en Zuidwest Azië en verspreidde zich vanaf de late middeleeuwen verder tot noordwest Europa. België bevindt zich op de noordwestelijke grens van wat als het natuurlijk verspreidingsgebied wordt beschouwd. Op een aantal plaatsen in Vlaanderen zijn populaties gevonden van vermoedelijk autochtone origine, maar er blijft discussie bestaan omtrent de inheemse status van de soort in Vlaanderen, terwijl in Wallonië de soort als inheems wordt beschouwd. Alleszins was de soort in Vlaanderen al ingeburgerd vóór 1500. De grens in Vlaanderen is arbitrair gezien de snelheid waarmee de boom in de loop der eeuwen zich noordwaarts heeft weten te verspreiden.

Etymologie

“Acer” staat voor esdoorn maar betekent “scherp”, het hout werd nl. voor speren gebruikt, terwijl “pseudoplatanus” betekent dat de boom op een plataan lijkt. De naam tussen aanhalingstekens ‘Nizetti’ gaat over de cultuurvariëteit, een naam gegeven door diegene die de plant heeft geïntroduceerd.

Kenmerken en gebruik

De gewone esdoorn is een grote boom en kenmerkt zich vooral door zijn handvormig ingesneden blad en afbladerende schors. De gewone esdoorn is een belangrijke straat- en parkboom voor onze streken, maar is evengoed interessant als bosboom met goede houtwaarde. Als solitairboom vormt hij een imposante, schilderachtige boom met een dichte en licht golvende kruin. De gewone esdoorn is een snelle groeier maar is ook langlevend. Er zijn knotboom-exemplaren gekend van meer dan 450 jaar oud.

Over deze boom

Doorheen de eeuwen zijn tal van genetische varianten ontstaan, cultuurvormen met bijzondere eigenschappen of sierwaarde. De cultuurvorm ‘Nizetti’ is ontstaan omstreeks 1887 in de voormalige Makoy kwekerij bij Luik. Deze variëteit werd destijds ook gekweekt in Vlaanderen. In de loop der jaren is deze vorm zeldzaam geworden met nog maar een paar gekende exemplaren. De ‘Nizetti’ –esdoorn blijft in vergelijking tot de soort wat kleiner (20m). Dit specimen is ongeveer 15 jaar oud.

Acer pseudoplatanus 'Nizetti' heeft een evolutief meerkleurig pallet over het groeiseizoen. De bladeren in het voorjaar lopen roodachtig-bruin uit, later evoluerend naar groen / beige gevlekt met rose-rode tinten langs de bovenzijde van het blad en met een toenemende purperkleurige tint op de onderzijde van het blad vanaf de voorzomer.

Een bonte boom die telkens blijft verbazen...

Klimaatrobuust

Gezien zijn herkomst kan de boom goed tegen warmte en is hij uitermate geschikt voor de frisse leemhoudende bodems uit midden België. Dankzij zijn goede verankering trotseert hij goed wind en stormen, de kleiner blijvende variëteit maakt deze ook al minder windgevoelig. Het wortelstelsel heeft bovendien een hoog penetrerend vermogen wat de waterdoorlaatbaarheid bevordert bij overmatige neerslag. Hij kan hierdoor op gecompacteerd bodems groeien en is hij ook geschikt voor een stedelijke omgeving. Het belang van deze soort gaat zeker nog toenemen. De klimaatsverandering is al aan de gang en klimaatzones schuiven op, net zoals deze boom die sinds de ijstijd zijn weg naar Vlaanderen heeft gevonden en steeds vage grenzen kent. Deze boom lijkt zich dus goed aan te passen. We gaan deze soort nog hard nodig hebben.

kleuren die ons verbinden...

'De gewone esdoorn 'Nizetti' is het uitgelezen symbool voor het Bomencharter Vlaanderen. De boom belichaamt alle kleuren van het spectrum, want de strijd voor het klimaat heeft niet één politieke kleur. Deze boom staat dan ook symbool voor de mooie en aangename samenwerking die we beogen over alle partijen heen. Daarvoor reiken we mekaar de hand, geïllustreerd met het handvormig blad van de esdoorn.

Deze boomplanting symboliseert het engagement van de lokale besturen en de andere partners om meer bomen te planten in Vlaanderen. Bomen halen CO₂ uit de atmosfeer en ze bieden ook bescherming tegen de gevolgen van de klimaatopwarming. Uiteraard willen we graag elke Vlaming uitnodigen om zelf een boom te planten in de tuin. Samen kunnen we veel realiseren en dromen veranderen in bomen.

Met dank aan:

de gemeente Puurs, sponsor van deze boom